

มาตรการทางกฎหมายในการจัดการเพื่อการค้ากับแนวปะการังในประเทศไทย

นายธวัชพงศ์ จักขุทิพย์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชานิติศาสตร์ ภาควิชานิติศาสตร์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2540

ISBN 974-638-009-5

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

๓๑ ม.ย. 2545

T 17881638

**LEGAL MEASURE FOR MANAGEMENT AND PRESERVATION
OF THE CORAL REEFS IN THAILAND**

MR. CHARATPONGSE CHAGKUTIP

**A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of The Requirments
for the Degree of Master of Laws**

**Department of Law
Graduate School**

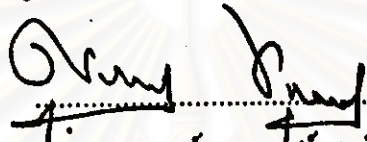
Chulalongkorn University

Academic Year 1997

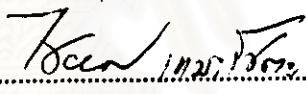
ISBN 974-638-009-5

หัวข้อวิทยานิพนธ์ มาตรการทางกฎหมายในการจัดการเพื่อการค้าเพื่อการค้าในประเทศไทย
โดย นายรศพงศ์ จักภูทิพย์
ภาควิชา นิติศาสตร์
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร. สุณีย์ มัลลิกะมาลย์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

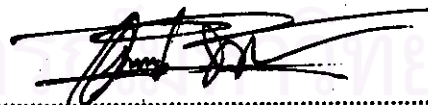

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์นายแพทย์ สุภาวัฒน์ ชุตินวงศ์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ศาสตราจารย์ไชยยศ เหมะรัชตะ)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร. สุณีย์ มัลลิกะมาลย์)

..... กรรมการ
(ศาสตราจารย์ ดร. ทวีศักดิ์ ปิยะกาญจน์)

..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร. อัมพันธ์ พิณรูนก)

..... กรรมการ
(อาจารย์จรณชัย ศัลยพงษ์)

จรัสพงศ์ จักภูทิพย์ : มาตรการทางกฎหมายในการจัดการเพื่อการพิทักษ์แนวปะการังในประเทศไทย
(LEGAL MEASURE FOR MANAGEMENT AND PRESERVATION OF THE CORAL REEFS
IN THAILAND) อ.ที่ปรึกษา : รศ. ดร. สุนีย์ มัลลิกะมาสย์ ; 344 หน้า. ISBN 974-638-009-5.

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาและวิเคราะห์ถึงมาตรการทางกฎหมาย และอำนาจหน้าที่ขององค์กรที่มีความเกี่ยวข้องกับการจัดการและการพิทักษ์แนวปะการังในประเทศไทย ตลอดไปจนถึงโอกาสและบทบาทในการเข้ามามีส่วนร่วมเพื่อการจัดการและการพิทักษ์ทรัพยากรแนวปะการังโดยประชาชน

ผลจากการศึกษาวิจัยพบว่า มาตรการทางกฎหมายที่ใช้ในการจัดการและการพิทักษ์แนวปะการังในปัจจุบันยังคงมีข้อบกพร่องและไม่ครอบคลุมไปในการแก้ไขปัญหาบางประการ ตลอดจนกระบวนการในการบังคับใช้กฎหมายที่มีอยู่ก็ยังไม่มีประสิทธิภาพมากเพียงพอที่จะใช้ในการแก้ไขปัญหาการถูกทำลายลงไปของทรัพยากรแนวปะการัง ส่วนบทบาทการดำเนินงานขององค์กรที่เกี่ยวข้องกับการจัดการและการพิทักษ์แนวปะการัง ทั้งองค์กรภาครัฐและองค์กรภาคเอกชนก็ยังคงขาดความชัดเจนไม่ต่อเนื่อง และขาดการประสานงานร่วมกันในลักษณะที่มีสหลัมพันธ์ระหว่างกัน นอกจากนี้แล้วประชาชนส่วนใหญ่ก็ยังไม่ได้เข้ามามีส่วนร่วมกับองค์กรภาครัฐ ในการคุ้มครองดูแลแหล่งทรัพยากรแนวปะการังมากเท่าที่ควร ซึ่งสภาพปัญหาต่างๆ เหล่านี้ล้วนแต่ทำให้กระบวนการในการจัดการและการพิทักษ์แนวปะการังในประเทศไทยยังคงไม่มีประสิทธิภาพมากเท่าที่ควร

จากสภาพปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงได้เสนอแนะให้มีการปรับปรุงแก้ไขบทบัญญัติของกฎหมายที่ยังคงมีข้อบกพร่องเพื่อให้มีความเหมาะสมมากกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน และยังได้นำเสนอถึงแนวทางในการนำเอาวิธีการเพื่อความปลอดภัยมาใช้บังคับควบคู่ไปกับการลงโทษตามกฎหมายต่อผู้ที่ทำลายทรัพยากรแนวปะการังตามกฎหมาย ตลอดจนแนวทางในการบังคับใช้กฎหมาย เพื่อให้สามารถที่จะนำไปใช้ในการแก้ไขปัญหาการถูกทำลายลงไปของทรัพยากรแนวปะการังได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น พร้อมทั้งการนำเสนอถึงแนวทางในการกำหนดบทบาทหน้าที่ในการดำเนินงานขององค์กรภาครัฐที่มีความเกี่ยวข้องกับการจัดการและการพิทักษ์แนวปะการัง เพื่อให้มีความชัดเจนและเป็นไปในแนวทางเดียวกัน และได้นำเสนอถึงการนำเอามาตรการในการจัดการทรัพยากรแนวปะการังที่มีความเหมาะสมมาปรับใช้ อาทิเช่น การจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ภายในแหล่งทรัพยากรแนวปะการัง เป็นต้น หรือการเร่งประชาสัมพันธ์เผยแพร่ให้ประชาชนได้ตระหนักถึงความสำคัญของทรัพยากรแนวปะการังตามธรรมชาติ ตลอดจนการส่งเสริมให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมกับภาครัฐในการจัดการและการพิทักษ์แนวปะการังของประเทศแล้ว ก็จะเป็นอีกแนวทางหนึ่งที่ได้นำมาปรับใช้เพื่อให้ทรัพยากรแนวปะการังในประเทศไทย ได้รับความคุ้มครองดูแลอย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นต่อไป

ภาควิชา.....นิติศาสตร์
สาขาวิชา.....นิติศาสตร์
ปีการศึกษา.....2540

ลายมือชื่อนิติศ.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาของท่านรองศาสตราจารย์ ดร. สุนีย์ มัตถิกะมาตย์ ที่ได้ให้ความเมตตาต่อผู้เขียน ในการให้ข้อคิดเห็นต่างๆ ที่มีความจำเป็นต่อการจัดทำวิทยานิพนธ์ ไม่ว่าจะจะเป็นความคิดเห็นในทางกฎหมายหรือแนวทางในการเขียนและเรียบเรียงวิทยานิพนธ์ จนกระทั่งทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สามารถที่จะสำเร็จลงได้ด้วยความดี ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงต่อ ท่านศาสตราจารย์ไชยยศ เหมะรัชตะ ที่ได้กรุณารับเป็นประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงต่อท่านศาสตราจารย์ ดร.ทวีศักดิ์ ปิยะกาญจน์ ที่กรุณารับเป็นกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และยังได้ให้ความกรุณาต่อผู้เขียนในด้านข้อมูลทางวิชาการตลอดจนการให้แนวความคิดที่สำคัญในการจัดทำวิทยานิพนธ์ ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงต่อท่านอาจารย์ ดร. อัมพันธ์ พิณรุจนก และท่านอาจารย์ธรมชัย ศัลยพงษ์ที่ได้ให้ความกรุณารับเป็นกรรมการสอบวิทยานิพนธ์และได้ให้แนวความคิดที่สำคัญในการเรียบเรียงวิทยานิพนธ์

และเนื่องมาจากทุนอุดหนุนการวิจัยครั้งนี้ในบางส่วนนั้นได้รับมาจาก มูลนิธิพระบรมราชานุสรณ์พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัวและพระนางเจ้ารำไพพรรณี ผู้เขียนรู้สึกซาบซึ้งและสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณเป็นล้นพ้น และขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงต่อท่านคณะกรรมการมูลนิธิฯ คณะอนุกรรมการพิจารณาให้ทุนอุดหนุนการวิจัย ตลอดจนเจ้าหน้าที่ของมูลนิธิฯ ทุกท่านที่ได้กรุณาให้ความเมตตาต่อผู้เขียน

ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณต่อบิดามารดาผู้ให้กำเนิด และได้ให้ความกรุณาสนับสนุนการศึกษาเล่าเรียนตั้งแต่ชั้นปฐมวัย จนกระทั่งทำให้ผู้เขียนมีความเจริญก้าวหน้าจนกระทั่งถึงทุกวันนี้ ผู้เขียนขอขอบคุณ คุณสมิตรา ไชยเสน และคุณจตุพร จักขุทิพย์ที่ได้ให้ความช่วยเหลือและเป็นกำลังใจที่ดีเสมอมา ผู้เขียนขอขอบคุณ คุณภูมิรัช สุวรรณดีที่ได้ให้ความช่วยเหลือผู้เขียนในการเก็บข้อมูลภาคสนามของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้เขียนขอขอบคุณ คุณอำนาจ เนตยสุภา ที่ได้ให้ช่วยเหลือผู้เขียนในด้านภาษาต่างประเทศ และถ้าหากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จะมีคุณค่าและประโยชน์ในทางวิชาการอยู่บ้าง ผู้เขียนขอยกให้เป็นกตเวทิตาคุณต่อบิดามารดา และคุณชายของผู้เขียนตลอดจนถึงคุณอาจารย์ทุกท่าน แต่ถ้าหากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีความผิดพลาดหรือไม่สมบูรณ์ด้วยประการใดๆ ก็ตาม ผู้เขียนขอน้อมรับเอาไว้แต่เพียงผู้เดียว

จรัสพงษ์ จักขุทิพย์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฅ
สารบัญภาพ.....	ฆ
บทที่ 1. บทนำ	
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1. ความเป็นมา.....	1
1.1 ความหมายของแนวปะการัง.....	1
1.2 ประเภทของแนวปะการัง.....	2
1.3 ความสำคัญของแนวปะการัง.....	5
2. ความสำคัญของปัญหา.....	8
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	15
สมมติฐานของการวิจัย.....	15
วิธีการดำเนินการวิจัย.....	15
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการศึกษา.....	20

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

**บทที่ 2. นโยบายของรัฐ แนวความคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการจัดการ
และการพิทักษ์แนวปะการังในประเทศไทย**

2.1 แนวนโยบายและแผนการดำเนินงานของรัฐในด้านการจัดการ และการพิทักษ์แนวปะการัง.....	21
2.1.1 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	23
2.1.2 แผนแม่บทการจัดการปะการังของประเทศ.....	30
2.2 แนวความคิดที่เกี่ยวข้องกับการจัดการและการอนุรักษ์ทรัพยากรแนวปะการัง.....	35
2.2.1 แนวความคิดในเรื่องการจัดการสิ่งแวดล้อม และการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ.....	35
2.2.2 แนวความคิดในเรื่องการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development).....	41
2.2.3 แนวความคิดในเรื่องการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ (Eco-Tourism).....	44
2.2.4 แนวความคิดในเรื่องความสามารถในด้านการรองรับของพื้นที่ (Carrying Capacity).....	50
2.2.5 แนวความคิดในเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชน (People Paticipation).....	53
2.2.6 ทฤษฎีเรื่องการใช้อำนาจรัฐ.....	57
2.2.7 สภาพการบังคับใช้กฎหมาย (Law Enforcement).....	59
2.2.8 การนำเอาวิธีการเพื่อความปลอดภัยมาใช้แก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม และทรัพยากรธรรมชาติ.....	65

**บทที่ 8. มาตรการทางกฎหมาย และองค์กรที่มีความเกี่ยวข้องกับการจัดการ
และการพิทักษ์แนวปะการังในประเทศไทย**

3.1 มาตรการทางกฎหมายที่ใช้ในการจัดการและการพิทักษ์ทรัพยากรแนวปะการัง ในประเทศไทย.....	72
3.1.1 มาตรการทางกฎหมายที่ใช้ในการจัดการทรัพยากรแนวปะการัง.....	72
3.1.1.1 มาตรการทางกฎหมายที่ใช้ในการวางแผนการจัดการ และการป้องกันปัญหาของทรัพยากรแนวปะการัง.....	73
3.1.1.2 มาตรการทางกฎหมายที่ได้กำหนดถึงการมีส่วนร่วมของ ประชาชนในด้านการจัดการทรัพยากรแนวปะการัง.....	88
3.1.2 มาตรการทางกฎหมายที่ใช้ในการพิทักษ์ทรัพยากรแนวปะการัง.....	104
3.1.2.1 มาตรการทางกฎหมายที่ใช้ในการคุ้มครองทรัพยากร แนวปะการัง.....	105
(1) มาตรการทางกฎหมายที่ใช้ในการคุ้มครองแหล่งที่อยู่อาศัย ของทรัพยากรแนวปะการัง.....	106
(2) มาตรการทางกฎหมายที่ใช้ในการคุ้มครองชนิดพันธุ์ ของทรัพยากรแนวปะการัง.....	124
3.1.2.2 มาตรการทางกฎหมายที่ใช้ในการป้องกันและแก้ไขปัญหา การถูกทำลายลง ไปของทรัพยากรแนวปะการัง.....	132
3.2 กฎหมายระหว่างประเทศที่มีความเกี่ยวข้องกับการจัดการ และการพิทักษ์แนวปะการัง.....	154
3.2.1 อนุสัญญาว่าด้วยการค้าระหว่างประเทศ ซึ่งชนิดของพืชป่าและสัตว์ป่า ที่ใกล้จะสูญพันธุ์ (Convention on International Trade in Endangered Species of Wild Fauna and Flora : CITES).....	156
3.2.2 อนุสัญญาที่ว่าด้วยการจัดการพื้นที่ชุ่มน้ำซึ่งมีความสำคัญในระดับชาติ และในระดับนานาชาติ (Ramsar Convention).....	164
3.2.3 อนุสัญญาว่าด้วยกฎหมายทะเล (Convention on the Law of the Sea).....	169

3.3 องค์กรที่มีบทบาทหน้าที่ในการจัดการและการพิทักษ์แนวปะการัง	
ในประเทศไทย.....	180
3.3.1 องค์กรภาครัฐที่มีอำนาจหน้าที่ในการจัดการและการพิทักษ์แนวปะการัง....	180
3.3.1.1 องค์กรบริหารราชการส่วนกลาง.....	181
3.3.1.2 องค์กรบริหารราชการส่วนภูมิภาค.....	193
3.3.1.3 องค์กรบริหารราชการส่วนท้องถิ่น.....	200
3.3.2 องค์กรภาคเอกชนที่มีบทบาทในการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการ	
และการพิทักษ์แนวปะการัง.....	210
3.3.2.1 บทบาทการดำเนินงานขององค์กรพัฒนาเอกชนที่มีความ	
เกี่ยวข้องกับการจัดการและการพิทักษ์แนวปะการัง.....	211
3.3.2.2 บทบาทของประชาชนในการจัดการและการพิทักษ์	
แนวปะการัง.....	212
3.3.3 ความมีปฏิสัมพันธ์และสหสัมพันธ์ระหว่างองค์กรที่ทำหน้าที่ในการ	
จัดการและการพิทักษ์แนวปะการัง.....	214
3.3.3.1 ความมีปฏิสัมพันธ์และสหสัมพันธ์ขององค์กรภาครัฐ	
ที่มีต่อองค์กรภาครัฐ.....	215
3.3.3.2 ความมีปฏิสัมพันธ์และสหสัมพันธ์ขององค์กรภาครัฐ	
ที่มีต่อองค์กรภาคเอกชน.....	217
3.3.3.3 ความมีปฏิสัมพันธ์และสหสัมพันธ์ขององค์กรภาคเอกชน	
ที่มีต่อองค์กรภาคเอกชน.....	218

บทที่ 4. กรณีศึกษาการใช้มาตรการทางกฎหมายในการจัดการและการพิทักษ์แนวปะการัง

4.1 กรณีศึกษาการใช้มาตรการทางกฎหมายในการจัดการและการพิทักษ์แนวปะการัง	
ที่อยู่ภายในบริเวณของอุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า-หมู่เกาะเสม็ด.....	220
4.1.1 ประวัติความเป็นมาและสภาพโดยทั่วไปของอุทยานแห่งชาติ	
เขาแหลมหญ้า-หมู่เกาะเสม็ด.....	221
4.1.2 สภาพปัญหาที่เกิดขึ้นกับอุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า-หมู่เกาะเสม็ด.....	230

4.1.3 กรณีศึกษาการใช้มาตรการทางกฎหมายเพื่อการจัดการและการพิทักษ์ ทรัพย์สินแนวปะการังภายในเขตอุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า- หมู่เกาะเสม็ด.....	234
4.2 กรณีศึกษาการใช้มาตรการทางกฎหมายในการจัดการและการพิทักษ์แนวปะการัง ในต่างประเทศ.....	274
4.2.1 การใช้มาตรการทางกฎหมายในการจัดการและการพิทักษ์แนวปะการัง ของประเทศออสเตรเลีย.....	274
4.2.2 การใช้มาตรการทางกฎหมายในการจัดการและการพิทักษ์แนวปะการัง ของประเทศสิงคโปร์.....	284
4.2.3 การใช้มาตรการทางกฎหมายในการจัดการและการพิทักษ์แนวปะการัง ของประเทศบรูไน.....	291
 บทที่ 5. บทสรุปและข้อเสนอแนะ	
บทสรุป.....	297
ข้อเสนอแนะ.....	306
รายการอ้างอิง.....	317
ภาคผนวก	
ผนวก ก.....	326
ผนวก ข.....	331
ประวัติผู้เขียน.....	344

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 1.	ประเภทและจำนวนของกลุ่มประชากรตัวอย่าง.....	18
2.	จำนวนของประชากรตัวอย่างแยกเป็นรายเพศ.....	19
3.	ชนิดและประเภทของสัตว์คุ้มครองที่เป็นสัตว์น้ำ ในจำพวกสัตว์ที่ไม่มีกระดูกสันหลัง.....	128
4.	รายชื่อของอุทยานแห่งชาติทางทะเลที่ได้รับการประกาศ ตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งอุทยานแห่งชาติ.....	190
5.	จำนวนนักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้าไปท่องเที่ยวในเขตอุทยานแห่งชาติ เขาแหลมหญ้า-หมู่เกาะเสม็ด ในระหว่างปี พศ. 2529-2538.....	232
6.	ประโยชน์ของแนวปะการัง.....	237
7.	สาเหตุที่เดินทางมาท่องเที่ยวเพราะมีทรัพยากรแนวปะการังที่สวยงาม.....	239
8.	การทำประมงในบริเวณแนวปะการังของชาวประมง.....	241
9.	สาเหตุในการถูกทำลายของทรัพยากรแนวปะการังในปัจจุบัน.....	243
10.	ผลกระทบจากทรัพยากรแนวปะการังที่ได้ถูกทำลายลง.....	244
11.	การประกอบกิจกรรมการท่องเที่ยวบางประเภทที่อาจมีผลกระทบ ต่อแหล่งทรัพยากรแนวปะการังได้.....	249
12.	ประเภทของกิจกรรมการท่องเที่ยวที่มีผลกระทบต่อทรัพยากรแนวปะการัง.....	250
13.	การรู้ถึงความผิดตามกฎหมายของผู้ที่เคยทำลายทรัพยากรแนวปะการัง อย่างผิดกฎหมาย.....	254
14.	สาเหตุที่ทำให้ยังมีการฝ่าฝืนกฎหมายโดยการทำลายทรัพยากรแนวปะการัง.....	257
15.	วิธีดำเนินการที่ควรจะทำมาใช้กับผู้ทำลายทรัพยากรแนวปะการังโดยเจตนา.....	262
16.	การนำเอาวิธีการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์มาใช้ในการอนุรักษ์ทรัพยากรแนวปะการัง.....	264
17.	การนำเอาวิธีการเพื่อความปลอดภัยมาใช้บังคับ.....	266
18.	การดำเนินการเมื่อพบว่ามีการทำลายทรัพยากรแนวปะการังอย่างผิดกฎหมาย.....	270
19.	วิธีการในการอนุรักษ์แหล่งทรัพยากรแนวปะการังเอาไว้ให้คงอยู่ต่อไปได้.....	273

สารบัญภาพ

หน้า

ภาพที่ 1. รูปลักษณะของแนวปะการัง.....	4
2. แผนที่แสดงสภาพโดยรวมของทรัพยากรแนวปะการังในประเทศไทย.....	11
3. แผนที่แสดงเขตของอุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า-หมู่เกาะเสม็ด.....	228
4. แผนที่แสดงแนวเขตพื้นที่อุทยานแห่งชาติ The Great Barrier Reef Marine Park.....	276
5. แผนที่แสดงแหล่งทรัพยากรแนวปะการังในประเทศสิงคโปร์.....	285
6. แผนที่แสดงแหล่งทรัพยากรแนวปะการังในประเทศบรูไน.....	292
7. เรือประมงที่ลักลอบเข้ามาทำการประมงภายในเขตอุทยานแห่งชาติ.....	326
8. ทศนียภาพบริเวณท่าเรือข้ามฟากไปเกาะเสม็ด.....	326
9. การก่อสร้างสิ่งปลูกสร้างรุกล้ำลงไปในทะเล.....	327
10. เครื่องมือที่ใช้ทำการประมงในบริเวณแนวปะการัง.....	327
11. การประกอบกิจกรรมการท่องเที่ยวบริเวณชายหาดเกาะเสม็ด.....	328
12. ทศนียภาพบริเวณชายหาดบนเกาะเสม็ด.....	328
13. สินค้าของที่ระลึกที่ทำมาจากปะการังและสัตว์ที่อาศัยในแนวปะการัง.....	329
14. ร้านจำหน่ายสินค้าที่ระลึกภายในเขตอุทยานแห่งชาติ.....	329
15. การนำเอาปะการังมาใช้ในการตกแต่งสถานที่บริเวณเกาะเสม็ด.....	330
16. ป้ายเตือนไม่ให้มีการทำลายทรัพยากรแนวปะการังของกรมประมง.....	330

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย